

Helse- og omsorgsdepartementet

Deres ref: 19/648

Oslo, 1. april 2019

## **HØRINGSUTTALELSE FRA RETTSPOLITISK FORENING – HØRING OM FORSLAG TIL ENDRINGER I ABORTLOVEN – FOSTERREDUKSJON**

### **1 Innledning**

Det vises til departementets høringsbrev av 19. februar 2019 om forslag til endringer i abortloven - fosterreduksjon.

Rettspolitisk forening (Rpf) er en uavhengig forening bestående av jurister, studenter i juridiske fag og andre interesserte. Rettspolitisk forening arbeider blant annet for å forsvare rettsstatlige verdier og for å bedre den rettslige situasjonen for sosialt vanskeligstilte grupper.

Innledningsvis vil vi påpeke at fristen til å svare på denne høringen er veldig kort, nærmere bestemt halvparten av hovedregelen på tre måneder jf. utredningsinstruksen § 3-3. De foreslåtte endringene er svært kontroversielle, og uten en tilfredsstillende høringsfrist mister høringsrunden den demokratiske funksjon som den søker å ivareta. Det er ingen grunn for at hovedregelen ikke skal anvendes ved dette lovforslaget. Vi ber om at hørings svar som kommer inn etter fristen blir gjennomlest.

Rettspolitisk forening er negativ til forslagene om endringer i abortloven.

### **2 Manglende demokratisk forankring**

Etter abortloven i dag har den gravide full autonomi over sin situasjon i de første tolv ukene av svangerskapet. Den gravide kan når som helst i løpet av disse ukene selv bestemme hvorvidt svangerskapet skal avbrytes. Dette gjelder selv om svangerskapet ikke avbrytes for alle fostre ved flerlingesvangerskap. Adgangen til selvbestemt abort inntil uke 12 har bred oppslutning i samfunnet. Selv om det jevnlig foregår diskusjoner om grensene for når abort kan utføres, finnes det ikke noe demokratisk grunnlag for en innskrenking i retten til selvbestemt abort. Når departementet foreslår innskrenkinger i adgangen til fosterreduksjon, foreslår det en innskrenking i kvinners rett til selvbestemt abort.

### **3 Manglende etisk begrunnelse**

Departementet viser i hovedsak til at fosterreduksjon reiser andre etiske problemstillinger enn fullt svangerskapsavbrudd. Rettspolitisk forening kan ikke se at departementet beskriver hva disse andre etiske problemstillingene skulle være. Foreninga er for øvrig uenig i at fosterreduksjon reiser andre etiske problemstillinger enn det andre svangerskapsavbrudd gjør.

Dersom departementet mener at forsterreduksjon er noe annet enn abort, må dette underbygges med konkrete argumenter og dokumentasjon. Høringsnotatet inneholder gjennomgående få henvisninger til forskning på feltet.

#### **4 Manglende medisinsk begrunnelse**

Departementet viser til et anslag om økt risiko (5-10 %) for spontanabort for gjenværende fostre ved fosterreduksjon. Det refereres ikke til forskning som kan underbygge disse tallene. Samtidig understrekes det at tallene inkluderer den alminnelige økte risikoen for spontanabort ved flerlingesvangerskap, sammenlignet med svangerskap med ett foster. Dersom økt risiko for spontanabort ved fosterreduksjon er et problem, bør departementet kunne vise til egne tall for dette, uten å blande det sammen med den generelle økte risikoen ved flerlingesvangerskap. Det manglende dokumentasjonsgrunnlaget gjør at vi stiller spørsmål ved hvor nødvendig den foreslåtte endringen er. Dersom problemstillingene som departementet beskriver i høringsnotatet ofte oppstår, burde dette også være lett dokumenterbart. Ut fra det magre grunnlaget som presenteres er det vanskelig for foreninga å se at fosterreduksjon medisinsk sett er noe annet enn fullt svangerskapsavbrudd.

At inngrepet vanligvis gjennomføres mellom uke 12 og uke 14, legitimerer ikke å innføre den innskrenkningen i retten til selvbestemmelse som departementet foreslår. At noen leger ønsker seg bedre samsvar mellom lovverket og medisinsk praksis kan like gjerne være et argument for å utvide retten til selvbestemmelse frem til tidspunktet det er anbefalt at inngrepet utføres. I den forbindelse påpeker foreninga at dette forslaget ikke er mer enn et resultat av politiske forhandlinger og følgelig ikke basert på kunnskap.

#### **5 Avslutning**

Foreninga er negativ til forslaget fordi det fremstår som et resultat av et politisk kompromiss heller enn et etterlengtet lovforslag med forankring i fagmiljøene og blant personene det gjelder. Inntrykket underbygges av at høringsnotatet fremstår som et hastearbeid, og at forslaget i liten grad er bygget på forskning. Hvis det er tale om et inngrep som reiser andre medisinske og etiske dimensjoner enn det abort gjør, må dette begrunnes og underbygges nøye. Slik det fremstår i dag det vanskelig å se forslaget som noe annet enn en innskrenkning i kvinners rett til å bestemme over egen kropp.

Rettspolitisk forening vil avslutningsvis sitere fra Human-etisk forbunds hørings svar:

«Om det skulle finnes noe etisk krevende dilemma i saken, er det det faktum at ved innstramning i loven, kan konsekvensen komme til å bli flere snarere enn færre aborter der kvinner etter avslag på å få abortere ett foster, velger å abortere begge.»

Rettspolitisk forening vil anta at det ikke var hensikten bak forslaget.

\*\*\*

Eventuelle spørsmål kan rettes til styret i foreninga på e-post [styret2@rpf.no](mailto:styret2@rpf.no).

Med vennlig hilsen  
Rettspolitisk forening